

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD	PESEL
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
POZIOM PODSTAWOWY**

DATA: **24 maja 2017 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **170 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

dostosowania
kryteriów oceniania

NOWA FORMUŁA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–10).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOU-P1_1P-172

Катерина Девдера

Олег Лишега. Поцілунок Елли Фіцджеральд

До книжки, яку Олег Лишега впорядковував упродовж останніх років життя, увійшли есеї, переклади й вірші. Видання складається з двох частин, кожна з яких є втіленням мрії про окремий томик. Перша частина («Поцілунок Елли Фіцджеральд» – за назвою однойменного есею) нагадує про нездійснене бажання Грицька Чубая написати книжку про любов до джазу. Есеї «Поцілунок Елли Фіцджеральд», «Час», «Лозанн», «Торс» та інші є радше ліричними мемуарами, майстерним поєднанням сповіді, спомину і поезії, ніж власне творами про джаз. Костянтин Москалець має рацію, називаючи їх у післямові «джазовими імпровізаціями».

Другий розділ вирізняється розмаїттям творів і голосів. Перед нами Лишежина книжка про Америку, яка відкриває поетове бачення цього континенту. Його візія не має нічого спільного зі світом голівудських фільмів. Лишега представляє трансцендентний вимір материка.

Почасти наслідуючи ірландців, які звать свою країну «Emerald Isle», Лишега називає батьківщину індіанців, філософів (Генрі Торо) і поетів (Робінзон Джеферс) «America Emeralda». Смарагдова трава на горі Нітані, неподалік від Лемонту, смарагдові гірські хребти Апалачі вздовж океану, смарагдовими здаються індіанські міфи, які переносять нас у часи, «коли ще світ був свіжий», а зв'язок між людьми і звірями — тіснішим. Щось від смарагду мають і щоденникові записи Генрі Торо, яким притаманне уважне ставлення до природи, туга за первозданністю і майже антична афористичність вислову. Для перекладу Лишега обрав саме фрагменти щоденника або «Журналу», літературна вартість якого, на думку знавців, перевершує навіть знамениту книжку Торо «Волден».

Поезія Робінзона Джеферса, представлена повніше, ніж у збірці вибраного «Зима в Тисмениці», вражає гуманністю свого інгуманізму: для Джеферса людина з її радощами та проблемами є не центром усесвіту, а важливою частиною великого цілого. Щемкі спогади про напівхорвата-напівіндіанця Ріка і час, проведений із ним, коли Лишега був стипендіатом Фулбрайта у Пенсильванії, стали приводом до написання «Листа». Вірш «Сокіл», написаний англійською мовою і присвячений Рікові, є блискучим поетичним переосмисленням історії, як Джеферс споруджував «Соколину вежу».

Ці есеї і переклади розкривають духовні шукання автора. Книжка зацікавить усіх, для кого, за висловом Володимира Єрмоленка, «мислити і жити – це два береги однієї річки». Адже це передовсім пропозиція альтернативного мислення або запрошення у світ, де слова «Людина», «Любов», «Природа» вимовляють із такою ж повагою і трепетом, як і слово «Бог».

За: <http://krytyka.com/ua>

Завдання 1. (0–1)

Поясни використання лапок в останньому абзаці.

.....

.....

.....

Завдання 2. (0–1)

Запиши по одному синоніму до слів:

візія – .....

споруджувати – .....

Завдання 3. (0–2)

а) Вибери характеристики, відповідні наведеному тексту. Зазнач у таблиці ТАК, якщо ця риса виступає у тексті, НІ – якщо вона відсутня.

1.	Формування художнього смаку читачів	ТАК	НІ
2.	Відтворення реплік дійових осіб	ТАК	НІ
3.	Оцінка художнього твору	ТАК	НІ
4.	Матеріал з місця подій	ТАК	НІ

б) Визнач жанр наведеного тексту.

.....

Завдання 4. (0–2)

а) Від якого вихідного слова утворено прикметник *альтернативний*?

.....

.....

.....

б) Що означає цей прикметник у наведеному тексті?

.....

.....

.....

Тарас Возняк

Феномен галицької ідентичності

Кожна з місцевостей чи міст цікава своєю неповторністю. Опинившись у новій місцині/місті, прибулець найперше хоче побачити щось таке, чого немає у нього вдома – небачені досі архітектурні шедеври і краєвиди. Кожному з нас цікаво побачити і поспілкуватися з кимось, хто є інакшим, ніж ми, Іншим. Саме вони ніби просто доповнюють, а насправді формують ландшафт і місце-місто. [...]

Овид та більш вузький окіл зумовлюють не тільки вид господарської активності людини, але і її специфічний характер, її унікальний регіональний чи локальний психокультурний тип. Зрозуміло, що на формування кожного регіонального та локального психокультурного типу людини впливають і культурна традиція, й історична доля території. [...] Технокультура повністю позбавляє краєвид первинної натуральності, заданої природою. І тоді на формування локального психокультурного типу більший вплив має не овид/окіл, а широко тлумачена культурна індустрія, що містить не лише культурні практики, технологію/техніку, але й ефективні засоби поширення свого впливу – телебачення, Інтернет, телефон і под. [...]

Усі ці елементи витворили особливий регіональний психокультурний тип людини, який ми, і не тільки ми, але й інші, безпомилково окреслюють як галичанин. З одного боку, всі ми знаємо, що це таке – мешканець одного з історичних регіонів України – Галичини. Однак, з іншого боку, галичанин сьогодні може мешкати і у Києві, і у Херсоні, але чи завжди він зберігає при цьому свій психокультурний тип? [...]

На даний момент формування модерної української нації як політичної, а не етнічної конструкції, багато проблем регіональної та локальної ідентичності актуалізувалося. Процеси самоусвідомлення та самоідентифікації на всьому європейському, а тим більше постсовєтському просторі дуже активні. В Україні вони йдуть у двох напрямках. З одного боку, проходять процеси консолідації української політичної нації. І тут знову діють широко тлумачені овид/окіл (Степ, Дніпро, Київ, Велика Україна), культурна індустрія [...]. Але паралельно відбуваються процеси регіональної та локальної самоідентифікації.

Однак, можливо, нам потрібно підійти до побудови широко тлумаченої української єдності не уніфікаторськи, а плюралістично та експансіоністськи. Не уніфікувати всіх за єдиним загальноукраїнським зразком, а вбирати у себе плекане різноманіття. Можливо, потрібно більш активно застосувати не принцип «або-або» – тобто, або ти стаєш таким, як я, або ти не наш, ти чужий. Здається, саме час, власне в умовах незалежної України, застосувати принцип – «і-і» – і ти, і ти є наш, і ти, і ти є українцем, хоча і ти, і ти залишаєшся собою, плакаєш свою неповторність.

За <http://www.ji.lviv.ua>

Завдання 5. (0–1)

Чому у наведеному реченні останнє слово написано з великої літери?

Кожному з нас цікаво побачити і поспілкуватися з кимось, хто є інакшим, ніж ми, Іншим.

.....

.....

.....

.....

Завдання 6. (0–1)

Зазнач правильну відповідь. У котрому з абзаців описано формування психокультурного галичанина?

- А. 1, 3.
- Б. 2, 3.
- В. 2, 4.
- Г. 1, 4.

Завдання 7. (0–1)

У котрому реченні автор ототожнюється зі спільнотою?

Зазнач правильну відповідь – П, неправильну – Н.

1.	Опинившись у новій місцині/місті, прибулець найперше хоче побачити щось таке, чого немає у нього вдома – небачені досі архітектурні шедеври і краєвиди.	П	Н
2.	Однак, можливо, нам потрібно підійти до побудови широко тлумаченої української єдності не уніфікаторськи, а плюралістично та експансіоністськи.	П	Н
3.	Однак, з іншого боку, галичанин сьогодні може мешкати і у Києві, і у Херсоні, але чи завжди він зберігає при цьому свій психокультурний тип?	П	Н

Завдання 8. (0–1)

Заміни підкреслені запозичені слова питомою лексикою (власне українською).

Не уніфікувати всіх за єдиним загальноукраїнським зразком.

.....

.....

Але паралельно відбуваються процеси регіональної та локальної самоідентифікації.

.....

.....

Завдання 9. (0–3)

Напиши резюме тексту обсягом 40–60 слів.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 10.

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie

Тема 1. Кохання – це благословення чи прокляття? Розглянь проблему на основі наведеного уривку повісті Михайла Коцюбинського *Тіні забутих предків*, цілого твору та іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Михайло Коцюбинський

Тіні забутих предків

(уривок)

Все ще гарячий, роз'юшений злістю, Іван наскочив з розгону на маленьке дівча, що тряслось з жаху біля самого воза. Ага! Се, певно, Гутенюкова дівка! І, не думавши довго, ударив її в лице. Вона скривилась, притулила руками до грудей сорочку і почала тікати. Іван зловив її коло ріки, шарпнув за пазуху і роздер. Звідти впали на землю нові кісники, а дівчинка з криком кинулась їх захищати. Але він видер і кинув у воду. Тоді дівчинка, зігнута вся, подивилась на нього спідлоба якимсь глибоким зором чорних матових очей і спокійно сказала:

– Нічьо... В мене є другі... май ліпші.

Вона наче його потішала.

Здивований лагідним тоном, хлопець мовчав.

– Мені няня купила нову запаску... і постоли... і мережані капчурі... і...

Він все ще не знав, що сказати.

– Я си обую файно та й буду дівка... Тоді йому заздрісно стало.

– А я вже вмю грати в денцівку.

– Наш Федір зробив си таку файну флюяру... та й як зайграє...

Іван надувся.

– Я вже щезника бачив.

– Вона неймовірно подивилась на нього. А нащо ж ти б'єш си?

– А ти нашо коло воза стояла? Вона подумала трохи, не знаючи, що одповісти, і почала шукать щось за пазухою.

Витягла врешті довгий цукерок.

– Ади!

Половину вкусила, а другу поважним, повним довір'я рухом подала йому.

– На!

Він завагався, але узяв.

Тепер вони вже сиділи рядочком, забувши про вереск бійки й сердитий шум річки, а вона оповідала йому, що зветься Марічка, що пасе вже дроб'єта (вівці), що якась Марцинова – сліпа на одно око – покрала у них муку... і таке інше, обом цікаве, близьке і зрозуміле, а погляд її чорних матових очей м'яко поринав у Іванове серце...

І втретє затрембітала трембіта про смерть в самотній хаті на високій кичері: другого дня по бійці помер старий Палійчук.

Тяжкі часи настали в родині Івана по смерті газди. Загніздилося безладдя, спливали гаразди, продавались царинки одна по одній, і маржина десь танула так, як по горах весною сніги.

Але в Івановій пам'яті татова смерть не так довго жила, як знайомість з дівчам, що, ривджене ним безневинно, повним довір'я рухом подало йому половину цукерка. В його давній і безпричинний смуток влилась нова течійка. Вона несвідомо тягла його в гори, носила по сусідніх кичерах, лісах і долинах, де б він міг стріти Марічку. І він стрівся нарешті з нею: пасла ягнята.

Марічка його прийняла, як би давно сподівалась: він буде з нею пасти овечки. А й справді! Нехай жовтаня та голубаня для себе б'ють в колокільці та вирікують в лісі, а він йме пасти її ягнята.

1911

<http://sherp.relline.ru>

Тема 2. Проаналізуй наведений твір. Сформулюй проблему й обміркуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Богдан Лепкий

Вона там є...

Стояв я сам-один, немов на варті
Забутий вояк у чужій землі,
І України я шукав на карті,
Шукав, шукав, та не було її.

Розірвана граничними стовпами,
Осяяна загравою пожеж
І розпанахана ворожими мечами,
Конала тихо серед власних меж.

Кругом кістки, череп'я, попелище,
Незвісного непройденого простір,
А в тім просторі, чую – ближче й ближче
Іде і вовком виє голод-звір.

Ні, ні! Не встою довше я на варті,
Закрию очі, кину кріс, піду...

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)